

„FIGYELŐ”

UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: .....
Megjelent: **1948 JÚL 23**

Abrányi Emil 1848/49
Budavár visszavételéről

Abrányi Emil hírlapíró (a költő nagybátyja) Budavár 1849 május 21-iki ostroma után felment a visszavívott Várba és a „Közlöny”-ben, a forradalmi kormány lapjában május 24-én a következő helyszíni tudósítást írta:

Felmentem őt Budavárba. Nem hiszek embert, kit az ottani látvány veséig nem illetett volna meg. Első percben nem tud szólni, nem gondolkozni — látva azt, minő erősséggé alakították e vár, s minő példátlan vitézség kell vala ezt nagyobb részt létrákon s fényes nappal elfoglalni. Azt hiszem, Budavára visszavétele a várostromok példányai között a legnevezetesebbek közé fog tartozni.

Az egész vár alulról a kapuk sarkáig két, három rétbén pallisádokkal volt elkerítve. A pallisádok háta mögött sánc, melynek belső színéből félig fedve lóttek elneink. A pallisádok emberrel tömve s közepén vagy fölül ágyúkkal el látva. A várkapuk teljes magasságok szerint kövel s fővenyzsákokkal annyira berakva, hogy napok telnek el kitisztításukig. Fölül a bástyák nem csak új rétegekkel fölemeltetve, hol a lölyukak voltak, hanem az egész várkör félőlnyi laufgrabennel van megerősítve. És ezen várat 3 órai ostrom alatt, 4000 ember, bevették vitéz honvédek. A világ méltán bámulandja vitézségüket!

A létrák még mindenütt falhoz támasztva voltak, és a roham oly sebesen történt, hogy az ellenségnek ideje, sem az ágyuk beszegezésére, sem némelyiknek elsütésére nem volt. Töltve jutott kezünkbe. A halottak eltakarítása egész nap folyt, de még délután sok dicsőn kimúlt honvédet szedtek föl a bástyák alól, a horvátok pedig sok helyt az utcán heverték. A halottakon azon különöst vettem észre, hogy elhunyt honvédeinken alig látszott sebhely, legtöbbször golyó által multak ki. De az ellenségnek képe, feje s teste annyira szétzúzva, hogy borzasztó volt csak egyet is látni. Innen is gyanítható, micsoda bosszúdühvel vívtak a mieink! A tüzekek közül nehezen menekült csak egy is. A horvátok közül iszonyu sok eleshetett, mert szekérderekra lehetne szedni a vár utcáin porba taposott végörvidéki csákókat.

A vár maga leg tragico-comicusb alakzatot mutat. A volt cs. k. lak még tegnap erős lánanggal égett, s

már az első emelete roskadozott. A tűz oly makacsul emészti butorait, mintha megesküdött volna, hogy utolsó izzig elrontja az áruló dynastia emlékjeleit! Tovább egy horvát fekszik halva sápadtan, mintha a magyartóli félelem sujtotta volna földre. Nem messze hozzá egy szurkos honvéd ül a nádori palotából kidobott aranyozott, s biborszinű vánkосу szelyeszekben. Amott egy huszár sétál lenézve a villágot Buda ormairól, még mellette egy össze dűledezett háznak közepén ágyu által improvizált ajtón egy kis tűzér búv ki, hozzá magával cukrot, egy vasalót, aszszonykalapot stb.

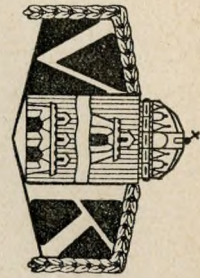
Ludvigh János képviselőt óhajtván meglátogatni, szerencsés voltam azon terembe jutni, hol Görgei altábornagy a tegnap magukat kitüntettek a katonarend 3-ik szalagával feldíszíté. Görgei altábornagy az előtte dicső vegyületben felállított (huszár, tűzér, honvéd, tiszt, közlegény stb.) vitézekhez azon rövidséggel, mely a katonai nagy zseniket mindig jellemezte, imígyen szólott: „Fiain! Minden jónak gyorsan és egyszerűen kell történnie. En tegnap azt mondtam nektek, ezt a várat ostromolni fogjuk s ti hevertetek. Becsületesen teljesíteték a haza iránti tiszteket s most nekem kötelességem titeket kitüntetéstök által meghatalmazni”.

Láttam azon ezredes holttestét, ki a hidat légbe akarta röpteni Iszonyún lakolt a gaz vandál bűnkíséretéért. Jobb karját s oldalát egészen elvesztette.

Hajnik Pál rendőrfőnök szólott Hentzivel is. Igen meghatótnak s töredelmesnek látszik. Panaszkodott, hogy őt Ausztria megcsalta, mert mielőbbi fölmentést ígért az ostrom alól. Legfőbb óhajtása — meghalni, s legborzasztóbb gondolata: ha fölakasztatnék! Sebe az oldalcsontok kettejét zúzta össze s nem lenne életveszélyes fiatalnál, de nála valószínűleg az lesz.

Katonai előadás szerint 48 sugár, s 15 vetágút kaptunk a várban. En többet hittem volna, szekér igen nagy számban, s 16 kocsin hídászai készültek.

Pest most kezdi élni tavaszát, minden arcz mosolyg, a nép munkás hangyabolyként hemzseg, és dicséri a magyar hadsereg vitézségét napfeljöttétől naplementig. De érdemesb vitézekre nem is hullott soha a dicséret koszoruja.

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Abrányi Emil*
Cím: *Budavár ostroma visszavételéről*
Forrás: *Hírlap*
(Hely) *1948 júl 23.*
(Idő)
(Köt. v. füz.)
(Oldal)

Tárgy	Helj	Idő	Személy	Osztályozás
9.439		1848.		